

RYNEK PRACY W IV KWARTALE 2006 r. NA PODSTAWIE BAEL

Informacja została opracowana na podstawie uogólnionych wyników reprezentacyjnego Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL), przeprowadzonego w IV kwartale 2006 r.

W IV kwartale 2006 roku wśród ogółu ludności w wieku 15 lat i więcej 46,8% stanowili pracujący, 8,6% - bezrobotni, a 44,6% - bierni zawodowo. Oznacza to, że ponad połowa badanej zbiorowości nie wykonywała pracy (53,2%).

Ludność aktywna zawodowo

W omawianym kwartale zbiorowość aktywnych zawodowo (pracujących i bezrobotnych) liczyła 645 tys. osób i w porównaniu z IV kwartałem 2005 r. zwiększyła się o 1,7%. Na zmianę liczebności aktywnych zawodowo wpłynął głównie wzrost liczby pracujących.

Wyszczególnienie	IV kwartał	
	2005	2006
Aktywni zawodowo w tys.	634	645
pracujący	513	545
bezrobotni	121	100
Bierni zawodowo w tys.	530	520
w %		
Współczynnik aktywności zawodowej	54,5	55,4
Wskaźnik zatrudniania	44,1	46,8
Stopa bezrobocia	19,1	15,5

Wśród ogółu ludności w wieku 15 lat i więcej osoby aktywne zawodowo stanowiły 55,4%. Odsetek ten był nieco wyższy niż przed rokiem (54,5%). Zwiększenie ogólnego współczynnika było spowodowane wzrostem poziomu aktywności zawodowej zarówno kobiet (o 0,7 pkt), jak i mężczyzn (o 1,3 pkt), a także mieszkańców miast (o 2,8 pkt). Zmalał jedynie współczynnik aktywności zawodowej mieszkańców wsi (o 0,6 pkt).

Opisane powyżej zmiany spowodowały spadek wielkości obciążenia pracujących osobami niepracującymi. Na 1000 osób pracujących przypadało 1137 osób bezrobotnych i biernych zawodowo. W porównaniu z IV kwartałem 2005 r. nastąpiła poprawa - obciążenie zmniejszyło się o 132 osoby.

Rozpatrując kryterium wieku najliczniejszą grupę aktywnych zawodowo stanowiły osoby pomiędzy 25 a 34 rokiem życia, natomiast najmniejszą - osoby najmłodsze (w wieku 15-24 lata) oraz najstarsze (w wieku 55 lat i więcej).

Kwartalna analiza wyników BAEL wskazuje na sezonowe zmiany współczynnika aktywności. Podobnie jak w latach ubiegłych, największa aktywność zawodowa wystąpiła w miesiącach letnich (tzn. w II i III kwartale), co wynikało z większej liczby pracujących mieszkańców wsi.

Na przełomie całego roku znacznie wyższą aktywnością zawodową charakteryzowali się mężczyźni. Rozpatrując kryterium miejsca zamieszkania większą aktywność wykazywali mieszkańcy wsi niż miast.

Współczynnik aktywności zawodowej ludności w wieku 15 lat i więcej w 2006 r.

Wyszczególnienie	I kw.	II kw.	III kw.	IV kw.
	w %			
Ogółem	53,4	54,6	56,7	55,4
Mężczyźni	60,6	62,6	63,5	62,9
Kobiety	46,3	47,2	50,2	48,1
Miasta	52,7	52,5	54,6	55,6
Wieś	53,8	56,2	58,1	55,2

W województwie świętokrzyskim współczynnik aktywności zawodowej, przeciętnie w 2006 r. ukształtował się na poziomie 55,0% (w 2005 roku – 54,3%). Wskaźnik ten wyznaczony dla Polski był nieco niższy i wyniósł 54,0%. Biorąc pod uwagę wartość wskaźnika na koniec IV kwartału 2006 r., województwo świętokrzyskie plasowało się na czwartym miejscu w kraju (po województwach: mazowieckim, wielkopolskim i małopolskim).

Pracujący

Według BAEL w IV kwartale 2006 r. populacja pracujących liczyła 545 tys. osób i w ciągu roku zwiększyła się o 6,2%. W badanym okresie wzrosła ona we wszystkich podstawowych grupach ludności: wśród kobiet o 4,8%, mężczyzn - o 6,9%, mieszkańców wsi – o 9,2% oraz miast - o 1,4%.

Miernikiem zaangażowania ludności w procesie pracy jest wskaźnik zatrudnienia. W omawianym kwartale pracujący stanowili 46,8% ogółu ludności w wieku 15 lat i więcej, tj. o 2,7 pkt procentowe więcej niż rok wcześniej.

Poziom zaangażowania zawodowego kobiet był znacznie mniejszy niż mężczyzn (o 13,8 pkt). Niższy był także odsetek zatrudnionych wśród mieszkańców miast niż wsi (o 4,6 pkt).

Wykształcenie i wiek to jedne z najistotniejszych czynników warunkujących możliwość zatrudnienia. W populacji młodzieży w wieku do 24 lat wskaźnik zatrudnienia był stosunkowo niski – 21,4%. W kolejnych przedziałach wiekowych jego poziom wzrastał, a najwyższy pułap osiągnął w grupie wiekowej 35-44 lata (80,9%). W starszych grupach wieku zaangażowanie zawodowe maleje – dla osób w wieku 55 lat i więcej wskaźnik zatrudnienia wyniósł 18,0%. Wskaźnik ten wyznaczony dla całej populacji osób w wieku produkcyjnym sięgał 59,5%.

Rozpatrując kryterium wykształcenia w najlepszej sytuacji znajdowały się osoby posiadające wykształcenie wyższe (pracowało 68,7% tej populacji), a w najmniej korzystnej – osoby z wykształceniem gimnazjalnym i niższym (wskaźnik zatrudnienia na poziomie 24,3%) oraz średnim ogólnokształcącym (32,9%).

Ważną cechą zawodową, która pozwala dokonać oceny sytuacji na rynku pracy, jest status zatrudnienia. W IV kwartale 2006 r. na ogół pracujących składali się: pracownicy najemni – 59,6%, pracujący na własny rachunek (nie zatrudniający pracowników) – 30,0%, pracodawcy – 3,4% oraz pomagający członkowie rodzin – 6,7%.

W 2006 r., podobnie jak w latach poprzednich, liczba pracujących kształtowała się pod wpływem sezonowych zmian popytu na pracę, co było szczególnie widoczne na wiejskim rynku pracy.

Analizując wskaźnik zatrudnienia pod kątem płci zauważamy, że jego wahania w ciągu roku u mężczyzn i u kobiet były podobne.

Rozpatrując miejsce zamieszkania, obserwujemy większą stabilność wskaźnika zatrudnienia w mieście niż na wsi, co jest wynikiem sezonowego kształtowania się zatrudnienia na obszarach wiejskich (głównie ze względu na charakter pracy w rolnictwie).

Współczynnik zatrudnienia w 2006 r.

Wyszczególnienie	I kw.	II kw.	III kw.	IV kw.
	w %			
Ogółem	43,3	46,1	49,5	46,8
Mężczyźni	49,1	52,3	55,3	53,7
Kobiety	37,7	40,5	43,9	39,9
Miasta	40,0	40,7	44,0	44,0
Wieś	45,8	50,0	53,5	48,6

Przeciętny roczny wskaźnik zatrudnienia wyznaczony dla województwa świętokrzyskiego w 2006 r. wyniósł 46,4%. Podobnie było w całej Polsce, w której pracowało 46,5% ludności w wieku 15 lat i więcej. Na koniec IV kwartału 2006 r. Świętokrzyskie uplasowało się pod względem wartości wskaźnika zatrudnienia na 10 miejscu wśród wszystkich województw.

Bezrobotni

W IV kwartale 2006 r. odnotowano spadek liczby bezrobotnych w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku. Zbiorowość bezrobotnych liczyła 100 tys. osób i była mniejsza niż rok wcześniej o 17,4%. Na przestrzeni roku liczba bezrobotnych mężczyzn zmniejszyła się aż o 20,9%, natomiast kobiet o prawie połowę mniej - o 11,3%. Spadła wśród bezrobotnych przewaga mężczyzn – do 53,0%.

Biorąc pod uwagę miejsce zamieszkania większość bezrobotnych to mieszkańcy miast (55,0%). Spadek liczby bezrobotnych na wsi był wysoki - o 23,7%, podczas gdy w mieście wynosił 9,8%.

Stopa bezrobocia

W omawianym kwartale stopa bezrobocia w województwie świętokrzyskim ukształtowała się na poziomie 15,5% i obniżyła się ona o 3,6 pkt procentowych w relacji do poprzedniego roku.

W gorszej sytuacji na rynku pracy pozostawały kobiety, wśród których stopa bezrobocia wyniosła 16,5%, pomimo iż w ciągu roku spadła o 2,5 pkt. Dla mężczyzn spadek wskaźnika był większy (o 4,2 pkt) i w końcowym kwartale roku sięgał 14,7%. Wyraźnie wyższy poziom bezrobocia utrzymywał się w mieście, gdzie wskaźnik wyniósł 20,5%, podczas gdy na wsi – 11,9% (w skali roku spadły one odpowiednio o: 2,0 pkt i 4,4 pkt).

Nadal najtrudniejsza sytuacja panuje wśród młodzieży. Stopa bezrobocia u osób w wieku 15-24 lata była ponad dwukrotnie wyższa niż stopa wyliczona dla całej populacji i wyniosła 37,7%. Jednak w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku wyraźnie się obniżyła - o 9,1 pkt. Wskaźnik wyznaczony dla osób w wieku produkcyjnym sięgał 16,2%.

Biorąc pod uwagę wykształcenie największe możliwości podjęcia pracy mają osoby, które ukończyły szkołę wyższą. Stopa bezrobocia w tej grupie wyniosła 12,9%, przy czym była o 1,0 pkt większa niż przed rokiem. Najwyższą stopą bezrobocia charakteryzują się osoby z wykształceniem średnim ogólnokształcącym (27,8%), pomimo spadku wskaźnika o 6,5 pkt.

Okres poszukiwania pracy istotnie wpływa na ponowne zatrudnienie – im jest dłuższy tym mniejsze są szanse znalezienia pracy. Wyniki BAEL pokazują, że długotrwale bezrobotni stanowią niezmiennie bardzo liczną zbiorowość. W omawianym kwartale 55,0% bezrobotnych poszukiwało pracy dłużej niż rok.

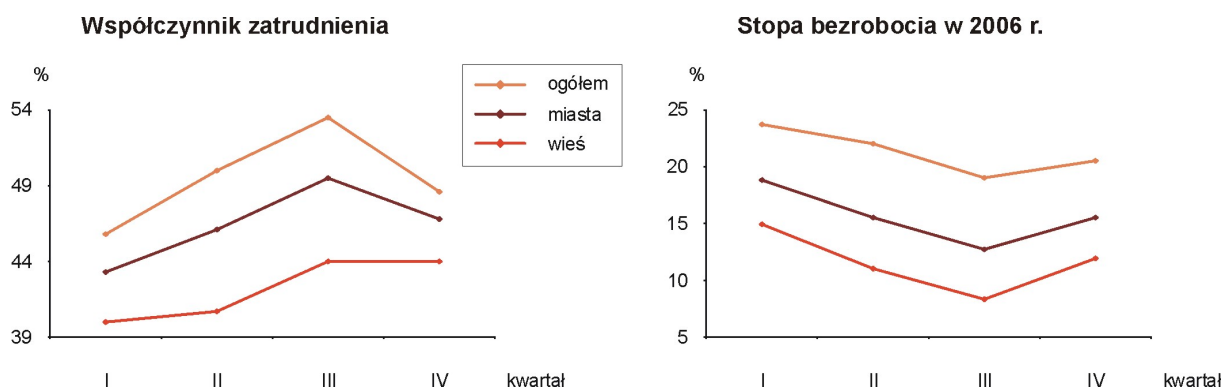
Przeciętny czas poszukiwania pracy w województwie świętokrzyskim wyniósł 21 miesięcy i był o 1 miesiąc krótszy niż przed rokiem. Kobiety dłużej szukały pracy niż mężczyźni - przeciętnie 22 miesiące wobec 20 miesięcy.

W 2006 r. najwyższą stopą bezrobocia charakteryzował się I kwartał (18,8%). Na przestrzeni kolejnych miesięcy wskaźnik ten stopniowo malał aż do III kwartału (12,7%), po czym w IV kwartale ponownie wzrósł, osiągając 15,5%. Z punktu widzenia miejsca zamieszkania trudniej jest nadal mieszkańcom miast, w których wskaźnik maleje wolniej niż na wsi.

Stopa bezrobocia w 2006 r.

Wyszczególnienie	I kw.	II kw.	III kw.	IV kw.
	w %			
Ogółem	18,8	15,5	12,7	15,5
Mężczyźni	18,9	16,5	12,7	14,7
Kobiety	18,7	14,2	12,8	16,5
Miasta	23,7	22,0	19,0	20,5
Wieś	14,9	11,0	8,3	11,9

Przeciętna roczna stopa bezrobocia w 2006 r. w województwie świętokrzyskim wyniosła 15,6%. Dla Polski była ona niższa - 13,9%. Na koniec IV kwartału 2006 r. najwyższą wartość osiągnęła ona w naszym województwie, natomiast najniższą – w województwie łódzkim (10,2%).

Bierni zawodowo

Analiza danych pochodzących z BAEL pozwala na wyodrębnienie z populacji ludności w wieku 15 lat i więcej grupy biernych zawodowo. Liczyła ona w IV kwartale 2006 r. 520 tys. osób, tj. 44,6% ogółu badanej zbiorowości, czyli mniej o 1,9% w stosunku do analogicznego okresu ub. roku.

Wśród biernych zawodowo większość stanowiły kobiety (59,2%) oraz mieszkańcy wsi (58,8%).

Biorąc pod uwagę kryterium wieku największa grupa biernych zawodowo to osoby w wieku 55 lat i więcej (53,4%), zaś najmniejsza - w wieku 35-44 lata (3,0%). Bierni zawodowo w wieku produkcyjnym stanowili 48,6% ogółu tej zbiorowości.

Struktura biernych zawodowo według płci i miejsca zamieszkania w 2006 r.

Wyszczególnienie	I kw.	II kw.	III kw.	IV kw.
	w %			
Ogółem	100,0	100,0	100,0	100,0
Mężczyźni	41,8	39,8	40,7	40,9
Kobiety	58,1	60,3	59,2	59,2
Miasto	43,9	44,2	45,1	41,1
Wieś	56,0	55,7	54,8	58,8

Roczna analiza struktury biernych zawodowo wskazuje na zwiększanie się w tej populacji dominacji kobiet w I i II kwartale, natomiast w kolejnych kwartałach niewielkie jej ograniczenie.

Z punktu widzenia miejsca zamieszkania pracy nie posiadało i jej nie poszukiwało mniej osób w mieście niż na wsi.

PODSUMOWANIE

Wyniki Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności za IV kwartał 2006 r. wskazują na poprawę sytuacji na rynku pracy w porównaniu z analogicznym okresem roku ubiegłego. Zwiększyła się liczba pracujących, co spowodowało wzrost wskaźnika zatrudnienia, obniżyła się również stopa bezrobocia.

Znacznie zmniejszyła się liczba bezrobotnych (o 17,4%), zmniejszyła się również liczba biernych zawodowo. Zarówno wśród kobiet, jak i mężczyzn zwiększył się poziom zatrudnienia (wśród mężczyzn w zdecydowanie wyższym stopniu).

Rozpatrując kryterium miejsca zamieszkania korzystne zmiany zaobserwowano tak na wsi, jak i w mieście, gdzie rosnące zatrudnienie spowodowało spadek bezrobocia.